

OKUL GELİŞTİRME VE LİDERLİK

Soru-Cevap

1. Soru: Değişim nedir?

Cevap: Bir bütünün unsurlarında, unsurların birbiriyle ilişkilerinde, öncekine göre nicelik ve nitelikte gözlenebilir bir ayrılığın oluşmasıdır.

2. Soru: “Değişimden farklı olarak eski yapının yerini tamamen yeni ve farklı bir yapıya bırakmasıdır.” şeklinde tanımlanan kavram hangisidir?

Cevap: Dönüşüm

3. Soru: Reform nedir?

Cevap: Bir şeyi ya da şeyleri daha iyi hâle getirmek için yapılan değişiklik, iyileştirme, düzeltme ve ıslahıdır.

4. Soru: Yenileşme nedir?

Cevap: Önceden planlanmış, kontrol altına alınarak olumlu sonuçlar doğurması planlanan belirli bir değişimdir.

5. Soru: Gelişim nedir?

Cevap: Küçüklükten büyüklüğe, yakınlıktan karmaşıklığa doğru nitelik ve nicelik olarak değişimin oluşumudur.

6. Soru: Hesapçıoğlu’na göre tarihteki temel dönemler hangileridir?

Cevap: * Antik Yunan (İÖ 400-İS 476)

* Hristiyan Orta Çağ (476-1453)

* Bilimle-Teknik Yeni Çağ (1453-1980)

* Postmodern Çağ (1980’den sonra)

7. Soru: Morgan'ın örgütler hakkında ortaya koyduğu yaklaşımlar hangileridir?

Cevap: * Makine Olarak Örgütler

* Politik Sistemler Olarak Örgütler

* Kültür Olarak Örgütler

* Organizma Olarak Örgütler

* Beyin Olarak Örgütler

8. Soru: Özdemir'e göre öğrenemeyen örgütlerde gözlenen bazı davranışlar vardır. Bunlardan "Düşman Dışarıda" davranışını kısaca anlatınız?

Cevap: Örgütlerin paydaşları olduğu gibi, rakipleri de vardır. Örgütler karşılaşılan problemlerde paydaşları ya da rakipleri suçlayabilir. Bu suçlamalar, sorunlara doğru teşhis koyamamalarına ve çözüm yolu bulamamalarına neden olabilir. Okul yöneticisinin okulda akademik başarıda meydana gelen düşüşte veli ilgisizliğini sebep göstermesi, öğretmenin sınıf yönetiminde yaşadığı sıkıntılarda okul yöneticisini sebep göstermesi bu davranışa örnektir.

9. Soru: *"Yönetimde yetkinin paylaşılması, örgütleri öğrenen örgüt hâline getirmekte önemlidir. Örgütlerde yöneticiler yetkiyi ellerinde tutmaya yatkındırlar. Ancak yetkilerin sonuçlarının sorumluluklarını alınmasında o kadar istekli olmazlar ve hiyerarşik kademedeki çalışanları suçlamaya eğilimlidirler. Bu yaklaşım yöneticiye güveni, örgüte bağlılığı ve örgütsel gelişimi olumsuz etkiler. Okulda tören hazırlıklarında tüm kararların yönetici tarafından verilmesi durumunda çıkan bir aksaklığın sorumluluğunun öğretmenlere yüklenmesi bir örnek olarak verilebilir."*

Metinde bahsedilen, öğrenemeyen örgütlerde gözlenen davranışlardan hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen "Sorumluluk Üstlenme Kuruntusu" davranışdır.

10. Soru: *"Diğer bir öğrenememe hastalığı da geçmişin bugünü yönetmesine izin vermektir. Örgütte daha önce yaşanan olaylara takılıp kalma, yeni fırsatları kazanmayı engelleyebilir. Okul yöneticine daha önce yaptıkları bir proje önerisinin kabul edilmemesi nedeniyle "Artık bu okul müdürüne hiçbir öneri ile gitmem, boşa çaba sarf ediyoruz." düşüncesi öğrenen okulun önüne ket vurmaktadır."*

Metinde bahsedilen, öğrenemeyen örgütlerde gözlenen davranışlardan hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen "Olaylara Takılıp Kalma" davranışdır.

11. Soru: Öğrenemeyen örgütlerde gözlenen bazı davranışlar vardır. Bunlardan “Tecrübe ile Öğrenme Hâli” davranışını kısaca anlatınız?

Cevap: Tecrübe ile öğrenme örgütlerde sadece yıl olarak algılanır ise bu bir sorundur. Tecrübe akıl ve mantık süzgecinden geçirilerek kullanılırsa faydalı olabilir. Öğrenen ve gelişen örgütler tecrübeden çok akıllı ve bilimi rehber edinirler. Örgütlerde şu söyleme sıklıkla rastlarız: “Biz bu işi böyle yaptık hep.” Yapılan yöntem hatalı olsa dahi uzun yıllardır aynı şekilde yapılması onu güvenilir kılmıştır. Bu tip davranışların yaygın olduğu örgütler öğrenen örgüt olmaktan uzaktır.

12. Soru: “Örgütlerde hiyerarşik kademe içinde çalışanlar kendilerini sorunların üstesinden gelebilecek güce sahip görmezler. Üyeler “Bu iş bizi aşar.” söylemini sıklıkla kullanır ve çalışanlar kendilerini sıklıkla yetersiz hisseder.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen, öğrenemeyen örgütlerde gözlenen davranışlardan hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen “Pozisyonum Neyse Ben Oyum” davranışıdır.

13. Soru: “Ebeveyn ve diğer ilgili kişilerin ihtiyaçları düşünüldüğünde, okul gelişimi için dış baskının önemi ve okulun belli bir otonomiyle hareket etme ihtiyacı, etkili okul geliştirme kavramsal modelinin önemli öğeleri olarak kabul edilebilir.” şeklinde bahsedilen okul geliştirme yöntemi hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen “Kamu Tercih” yöntemidir.

14. Soru: “Eğitime uygulandığında etkili bir örgütsel işleyişe olanak sağlayan ve kuralcı bir disiplindir. Rasyonel planlama düşüncesi, hedef koymak ve hedeflere ulaşmak için kullanılan sistematik yaklaşımın etkili okul geliştirme modellerinde ne kadar önemli olduğunun fark edilmesini sağlamıştır.” şeklinde bahsedilen okul geliştirme yöntemi hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen “Rasyonel Planlama Yöntemi” yöntemidir.

15. Soru: Okul Geliştirme Yöntemlerinden “Sibernetik Yöntem” hakkında kısaca bilgi veriniz?

Cevap: Rasyonel planlamadan daha az çaba gerektiren bir planlama türüdür. Bu prensibin hâlâ rasyonel modele ait olduğu düşünülmekte fakat bu proaktif yönelimden daha çok geriye dönük (deneyimden öğrenme) bir yönelime sahiptir. Sibernetikte değerlendirme, geri bildirim ve düzeltici hareket döngüsünün ana prensiplerden birisidir.

16. Soru: Başlıca Okul Geliştirme Yöntemlerini sayınız?

Cevap: * Rasyonel planlama

* Kamu tercihi

* Sibernetik (güdü bilim)

* Kendi kendini oluşturma

17. Soru: Dalin ve Rolff'ün Okul Geliştirme Modelinin temelinde 3 boyut vardır. Bunlar nelerdir?

Cevap: * Personel Geliştirme

* Öğretim/Ders Geliştirme

* Örgüt Geliştirme

18. Soru: Selçuk'un 21. Yüzyıl Esnek Okul Modelinin boyutları nelerdir?

Cevap: * Öğrenme ve Öğretme

* Liderlik

* İnsan Kaynakları ve Mesleki Öğrenme

* Okul ve Toplum İlişkileri

* Veri Enformasyon Yönetimi

19. Soru: *"Bu okul geliştirme çalışması Klippert tarafından geliştirilmiştir. Klippert PISA sınav sonuçlarının Almanya'nın eğitim süreçlerinin geliştirilmesi gerekliliği doğrulduğunu düşünerek yeni bir öğrenme kültürüne ve modeline ihtiyaç duyulduğunu belirterek bu okul gelişimi çalışması başlatmıştır."* **şeklinde bahsedilen okul geliştirme çalışması hangisidir?**

Cevap: Metinde bahsedilen *"Pedagojik Okul Geliştirme Çalışması"* dır.

20. Soru: Eski Yaklaşımların Eğitim Kurumlarına Bakışları nelerdir?

Cevap:

- Bilgi kesindir.
- Eğitim ansiklopedik bilgi kazandırmak için verilir.
- Bilgi gelecekte kullanılmak için edinilir.
- Bilginin yayıcısı olarak öğretmen
- Sınıfta tek karar verici olarak öğretmen
- Tek yönlü iletişim
- Ürün temelli eğitim
- Okul öğrencinin öğrendiği yer
- Öğretmen öğrenciye bilgi aktarır.
- Veliler eğitim ve okuldan anlamaz.
- Yarışmaya dayalı
- Normal dağılıma göre öğrenci değerlendirme
- Kontrol edici öğretmen
- Öğretmen merkezli
- Tek kitap üzerine program temelli
- Kontrol edici olarak yönetici

21. Soru: Yeni Yaklaşımların Eğitim Kurumlarına Bakışları nelerdir?

Cevap:

- Bilgi geçicidir.
- Eğitim konuları derinliği anlamak için verilir.
- Bilgi yeni bilgi üretmek için edinilir.
- Öğrenme etkinlikleri düzenleyicisi olarak öğretmen
- Kararlar diğer öğretmenler ile birlikte verilmektedir.
- Çift yönlü iletişim
- Süreç temelli eğitim
- Okulda herkes birlikte öğrenir.
- Öğretmen öğrenciye sorgulamayı öğretir.
- Velilerin iş birliği esastır.
- Birlikteliğe dayalı
- Tüm öğrenmeye yönelik değerlendirme
- Düzenleyici lider, öğrencinin ihtiyaçlarına eğilen ve işi yapan kişi olarak öğretmen
- Öğrenci merkezli
- Yetişkin hayatın sorumlulukları üzerine odaklanmış ve tanımlanmış yeterlikler
- Düzenleyici, öğretim lideri, öğrencinin ihtiyaçlarına eğilen ve işi yapan kişi olarak yönetici

22. Soru: “Eğitim sistemindeki kaynakların tahsisi ile karar alma yetki ve sorumluluğun okula ait olması olarak ifade edilmektedir. Temel argümanı okul ile ilgili kararların okula en yakın insanlar tarafından alınmasıdır. Okula karar verme yetkisi ve sorumluluğu vererek özerkliğini artırır.”
Bahsedilen kavram hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen “Okula Dayalı Yönetim”dir.

23. Soru: Blake ve Mouton Liderlik Izgarasında ortaya çıkan liderlik tarzlarını sayınız?

Cevap:

- Otorite- İtaat (9,1)
- Kulüp Yönetimi (1,9)
- Başarısız Yönetim (1,1)
- Orta Yol (İlımlı) Yönetim (5,5)
- Takım Yönetimi (9,9)

24. Soru: Yukl’a göre lider davranışı çeşitleri nelerdir?

Cevap:

- Görev Merkezli
- İlişki Merkezli
- Değişim Merkezli

25. Soru: Fred Fiedler tarafından geliştirilmiştir. Bu teorinin ana fikri; liderlik etkililiğinin (grup performansı açısından) iki faktörün etkileşimine bağlı olduğuydu: Liderin görev ya da ilişki motivasyonları ve durumun yönleri. Fiedler, görev ve ilişki motivasyonlarının kolayca değişmeye elverişli olmayan istikrarlı özellikler olduğunu vurgulamıştır. Teori, liderleri uygun durumlarla eşleştirmeyi denemek anlamına gelen bir lider eşleştirme teorisidir.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kuram/teori hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kuram/teori “Olumsuzluk Teorisi”dir.

26. Soru: Stodgil tarafından ortaya koyulan liderlik özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Kapasite
- Kazanım
- Sorumluluk
- Katılım
- Statü
- Durumsal bileşenler

27. Soru: Hesapçıoğlu'na göre tarihte dört temel dönem vardır. Bu dönemlerin paradigmasına uygun olarak eğitilmiş insan idealleri oluşmuştur. Bu idealler tabii ki eğitim sistemlerinin gelişimine etki etmiştir. Çağlar ve ideal insan tipleri eşleştirmesi nasıldır?

Cevap:

- Antik Çağ = Bilge İnsan İdeali,
- Orta Çağ = Metafizik Öğretilere Yönelen İnsan İdeali,
- Yeni Çağ = Hür ve Demokratik İnsan İdeali
- Postmodern Çağ = Kendi Kendine Yeten ve Dünya Vatandaşı İnsan İdeali

28. Soru: Klippert'e göre pedagojik okul geliştirmenin ana hedefleri nelerdir?

Cevap:

1. Profesyonel öğrenmenin geliştirilmesi

- Bağımsızlığı artırma
- Temel iş tekniklerini belirleme
- İletişim becerilerini iyileştirme
- Sınıf içi grup çalışmalarını teşvik etme

2. Öğretmenlerin öğretme yükümlülüğünün hafifletilmesi

- Öğrencileri bağımsız çalışmaya yönlendirme
- Öğrencilere yardımcı öğretmen rolü kurma
- Öğretmen takım çalışmasını destekleme
- Okul yönetiminin tedbirler almasını destekleme

3. Öğretim reformunun bütün okula etkisi

- Ders içerikleri ve öğretmen istihdamı değişimi
- Okul ve sınıf tasarımlarının değişimi
- Performans ölçüm ve değerlendirilmesinin değişimi
- Toplantı planlamalarının değişimi

- İşgücü plan değişimi
- Okul iklimi değişimi
- Kaynakların yönetiminin değişimi
- Okul program ve profili değişimi
- 4. Yerel yönetimlerin finansal yükünü hafifletme
- Şiddet ve bağımlılığın önlenmesi
- Hoşgörü ve dayanışmanın desteklenmesi
- Anahtar yeterlik ile çevre güvenliği

29. Soru: “Dünkü güneşle bugünkü çamaşır kurutulmaz.” atasözü, öğrenemeyen örgütlerde görülen davranışlardan hangisini en iyi şekilde açıklar?

Cevap: Olaylara Takılıp Kalma

30. Soru: “İlk defa 1954 yılında Gibb tarafından bu liderlik kavramı kullanılmıştır. Liderliğin bir takım işi olduğunu iş birliği ve iletişim ile ortaya çıktığını savunur. Eğitim örgütleri için çalışmaları ortaya koyan bu teoriye göre okullar tek bir kişinin baş edemeyeceği kadar karmaşıktır. Bu karmaşık görevler birey ve roller arasında dağıtılmalıdır. Paylaşılan okul liderliği olarak da ifade edilen bu model liderliği bireysel liderin yaptıklarından daha fazlası olarak görür.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kavram hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kavram “Dağıtımcı Liderlik” kavramıdır.

31. Soru: “James MacGregor Burns bu liderlik çalışmalarının başlatıcısıdır. Onun fikirlerinden etkilenen Bernard Bass, sosyal örgütlerde liderler için oldukça geniş kapsamlı ve etkili bir model oluşturmuştur.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kavram/model hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kavram/model “Dönüşümcü Liderlik” modelidir.

32. Soru: Reddin’in Üç Boyutlu Liderlik Kuramında geçen boyutlar nelerdir?

Cevap: Reddin, liderlik kuramında geçen boyutlar;

- Görev,
- İlişki,
- Etkililik.

33. Soru: Davranışsal Liderlik Teorileri hangileridir?

Cevap:

- Ohio State Üniversitesi Liderlik Araştırmaları
- Michigan Üniversitesi Liderlik Araştırmaları
- Blake ve Mouton'un Yönetim Tarzı Matriksi
- Likert'in Sistem 4 Modeli

34. Soru: Durumsal Liderlik Teorileri hangileridir?

Cevap:

- Fred Fiedler'in Etkin Liderlik Modeli
- Yol-Amaç Teorisi
- Vroom ve Yetton'un Liderlik Modeli
- Hersey-Blanchard'ın Durumsal Liderlik Teorisi

35. Soru: Okula Dayalı Yönetimin Olumsuz Yanları nelerdir?

Cevap:

- Daha fazla iş
- Düşük etkililik
- Uzmanlığın etkisini zayıflatma
- Okul performansında belirsizlik
- Personel geliştirmeye olan yoğun ihtiyaç
- Yeni rol ve sorumlulukların karıştırılması
- Koordinasyon zorlukları

36. Soru: Müşteri Odaklı Aşamanın Özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Mali oransızlıklar
- Ortak sorumluluk
- Kişiselleştirme
- Görevlerin dağılması
- Ortak iktidar
- Bireysel çalışma programları
- Kullanıcı ücretleri
- İnteraktif öğretim
- Sonuçların değerlendirilmesi

37. Soru: “Öğrenen Örgütler”in özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Problemleri engellemeye yöneliktir.
- Vizyon hayati önem taşır.
- Öğrenci-öğrenme merkezlidir.
- Şikâyetler öğrenme için fırsattır.
- Yönetimin rolü, değerleri paylaşmadır.
- Öğrenme takımları hayati önem taşır.
- Esneklik esastır.
- Planlar uzun dönemlidir.
- Misyonu farklıdır.
- Bireysel, takım halinde ve örgütseldir.
- Lider tasarımcı ve öğretmendir.
- Görevler takım üzerinde odaklaşır.
- Öğrenme sürekli ve uzun dönemlidir.
- Herkes öğrenmeden sorumludur.

38. Soru: “Geleneksel Örgütler”in özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Problemleri bulmaya yöneliktir.
- Vizyon yoktur.
- İhtiyaç Merkezlidir.
- Şikâyetler rahatsızlık olarak algılanır.
- Yönetimin rolü kontroldür.
- Yalnızca yönetim takımından oluşur.
- Prosedür ve kurallar önemlidir.
- Kısa dönemli planlar yapılır.
- Farklı misyonu yoktur.
- Öğrenme bireyseldir.
- Liderlik rütbe ve ayrıcalıktır.
- Görevler bireyseldir.
- Öğrenme ihtiyaca bağlıdır.
- Öğrenmeden eğitim birimi sorumludur.

39. Soru: Dalin, modelin başarılı olması için program, okul ve ülke seviyesinde dikkat edilmesi gereken konuları vurgulamıştır. Dalin’e göre, program seviyesinde dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Cevap:

- Açık belirlenmiş program hedefleri
- Değişim için gerekli teknolojinin sunumu
- Program hedefleri içi mantıklı kanıtlar
- Gerekli kaynakların oluşturulması
- Teknik destek
- Okullar arası çapraz ziyaretler
- Kontrol mekanizması
- Beklenmedik sonuçlar için araştırma ve bütçe ayrılması
- Öğretmenler ve okul arasında etkili iletişim

40. Soru: Dalin'e göre, okul seviyesinde dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Cevap:

- Okulun açıkça belirlenmiş hedefleri
- Güçlü liderlik
- Lider ekip
- Öz değerlendirme mekanizması
- Çoklu seçenek havuzu
- Gizli oylama ile program ve planı değerlendirme

41. Soru: Dalin'e göre, ülke seviyesinde dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Cevap:

- Reformla uyumlu açıkça gözlemlenebilir hedefler
- Reform için durağan bir çevre sunma
- Yapılandırılan okul ile ülke arasında açık anlayış oluşumu

42. Soru: Okula Dayalı Yönetimin Avantajları nelerdir?

Cevap:

- ODY, öğrenciler için daha iyi programlar demektir.
- ODY insan kaynaklarının tam olarak kullanılmasına fırsat verir.
- ODY yüksek kaliteli kararlar alınmasını sağlar, çünkü okul içinde farklı bakış açıları ve uzmanlıkları kararlara yansır.
- ODY personelin bağlılık ve katılımını yükseltir.
- ODY personelin liderlik özelliklerini yükseltir.
- ODY örgütsel amaçların daha belirgin kılınmasında önemli bir rol oynar.
- ODY iletişimi geliştirir.
- ODY personelin moralini yükseltir.
- ODY yenilikçiliği destekler.
- ODY kamuoyu güvenini arttırmada da önemlidir.
- ODY mali kontrolü artırır.
- ODY yeniden yapılanma fırsatı sağlar.

43. Soru: Bass’a göre temel liderlik çeşitleri nelerdir?

Cevap:

- Laissez-faire (serbest bırakıcı)
- İşlemci (transactional) [sürdürümcü, etkileşimci]
- Dönüştürücü (transformational) [dönüştürücü]

44. Soru: “Üretim Odaklı Aşama”nın özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Öğretim fabrikası
- Seri üretim hattı
- Standartlaşma
- Tekdüze kurallar
- Bürokratik güç
- Öğretmen odaklı üretim
- Gittikçe artan harcama
- Öğretmen merkezli pedagoji
- Öğrenci değerlendirmesi

45. Soru: “Formal anlamda herhangi bir makama bağlı değildir. Bir örgütte herhangi bir zaman ve herhangi bir bağlamda ortaya çıkabilir, diğer bir deyişle ortamı takip edebilen ve gerekli tepkileri zamanında gösteren bir kişi o ortama lider olarak doğabilir. Bu liderlik özellikle izleyenlerin başarabilme arzularını ateşleyen, değişime katılma dürtülerini başlatan ve bunları uygulamaya koyan kişidir. Asimetrik iletişimle kendiliğinden ortaya çıkan ve dinamik etkileşim yeteneğine sahip olan bir liderliktir. Bu etkileşim yeteneği değişimin gücünü simgeler. Liderin sahip olduğu uyum sağlayıcı beceri doğrusal olmayan bir yapıya sahiptir, bu yapı bir yandan bireyler ya da gruplar arasındaki çatışmalar ile iş birlikçi çabaların ortaklığını sağlarken diğer yandan da örgütsel değişimin kaynağıdır.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kavram hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kavram “Uyum Sağlayıcı Lider” kavramıdır.

46. Soru: “Kurumsallaşmayı Esas Alan Geliştirme Modeli” hangi bilim insanı tarafından geliştirilmiştir?

Cevap: Balcı tarafından geliştirilmiştir.

47. Soru: “Öğretimsel Liderlik” nedir?

Cevap: Etkili okul çalışmaları etkili okullarda yöneticilerin liderlik özelliklerine odaklanmıştır. Öğretim liderliği etkili okul çalışmalarının bir uzantısı olarak görülmektedir. Bilindiği gibi etkili okul çalışmaları öğrenci başarısı üzerinde durur ve öğrenci başarısında okulu önemli bir değişken olarak ele alır. Öğretim liderliğinde öncelik öğrencilerin öğrenmelerini geliştirmedir. Bu durum öğretimsel liderliği diğer liderlik türlerinden ayırır.

Öğretim liderliği, öğrenme ve öğretim süreçleri ile ilgili olan bir liderlik uygulamasıdır. Öğretim liderliği, okulun öğrenci başarısını artırmak için müdürün kendisinin bizzat gösterdiği ya da başkaları tarafından gösterilmesini sağladığı davranışlardır.

48. Soru: “Astların karar verme sürecine katılma durumuna göre uygun liderlik davranış biçimini geliştirmiştir. Bu modelde iki durumsallık değişkeni vardır: 1-Kararın kabulü ve kalitesi, 2-Liderlik biçimi. Kuramı ortaya atanlar, otokratik liderlikten demokratik liderliğe doğru beş liderlik biçimi belirlemiştir. Beş alternatif liderlik tarzını öneren normatif bir modeldir. Modelde odak noktası liderin astlarını kararlara katmalarıdır.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kuram/teori/yaklaşım hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kuram/teori/yaklaşım “Vroom ve Yetton’un Normatif Kuramı” yaklaşımıdır.

49. Soru: “Liderlerin belirlenmiş amaçları başarmada takipçileri nasıl motive ettiğiyle ilgilidir. Bu teori, ilk olarak çalışanları neyin motive ettiğine ilişkin araştırmalardan yola çıkarak liderlik literatüründe House ile House ve Mitchell’in çalışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Bu teorinin amacı, çalışanların motivasyonuna odaklanarak onların performans ve memnuniyetlerini geliştirmektir. Yol-amaç teorisi, liderin tarzı ile çalışanların ve çalışma alanının özellikleri arasındaki ilişkiyi vurgular.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen kuram/teori/yaklaşım hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen kuram/teori/yaklaşım “Yol-Amaç Teorisi”dir.

50. Soru: “Bu yöntem, biyolojik bir terim olarak ortaya çıkmıştır ve bu disiplinde canlı organizmaların doğuş sürecini anlatmak için türetilen bir terimdir.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen okul geliştirme yöntemi hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen okul geliştirme yöntemi “Kendi Kendini Oluşturma”dır.

51. Soru: Tüketim Odaklı Aşamanın Özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Okulun demokratikleşmesi
- Katılım (aile, öğrenci)
- Ulusal standartlar
- Yetkilerin dağıtılması
- Teknokratik güç
- Kitle iletişim teknolojileri
- Kamu yatırımı
- Öğrenci merkezli pedagojiler
- Formatif değerlendirme

52. Soru: Dönüşümcü Liderliğin Boyutları nelerdir?

Cevap:

- İdealleştirilmiş etki
- İlham verici motivasyon
- Entelektüel uyarım
- Bireysel destek

53. Soru: “Liderin önemi, örgütlerin geleceğine yönelik belirsizlikleri gidermesinde gösterdiği başarıya dayanmaktadır. Bu tip liderler, örgütün geleceğine yönelik bir vizyon geliştirirler. Etkili lider, vizyon sahibi olmalıdır. Vizyon, bir örgütün geleceğe yönelik resmidir. Vizyon gelecekte olabilecek ya da oluşturulabilecek bir durumun, bugün için düşünce düzeyinde oluşturulmasıdır.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen liderlik kavramı hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen liderlik kavramı “Vizyoner Lider”tir.

54. Soru: Balcı tarafından geliştirilen okul gelişim modeli hangisidir?

Cevap: Kurumsallaşmayı Esas Alan Geliştirme Modeli.

55. Soru:

- Öğrenme süreci çalışanların yaptığı her şeyin içerisine dâhil edilmiştir.
- Her düzeyde öğrenme vardır.
- Öğrenme bir süreçtir.
- Öğrenme örgütü değiştirir.
- Bireyler kendilerini geliştirirken aynı zamanda kurumlarını da geliştirirler.
- Bireyler yaratıcıdır, örgütü yapılandırabilirler.
- Öğrenen örgütün parçası olma çalışanları motive eder.

Yukarıda özellikleri verilen kavram hangisidir?

Cevap: Öğrenen Örgüt.

56. Soru: “Hem 1,9 hem de 9,1 liderlik davranışını kullanan ancak bunları birleştiremeyen liderdir. Bu tarz, merhametli davranan bir koruyucu diktatördür ve işiyle ilgilenmeyen insanlarla ilgilidir. Bu yaklaşım, liderliğin görev ve ilişki boyutlarını içeren geniş bir bakış açısından değerlendirilmesini sağlar.”

Yukarıdaki metinde bahsedilen liderlik kavramı hangisidir?

Cevap: Metinde bahsedilen liderlik kavramı “Paternalizm/Maternalizm (Babacılık/Anacılık)”tır.

57. Soru: Pedagojik Okul Geliştirme Çalışması hangi bilim insanı tarafından geliştirilmiştir?

Cevap: Klippert.

58. Soru: Yenilik Odaklı Aşamanın Özellikleri nelerdir?

Cevap:

- Müzakereye karşı düzenleme
- Proje çalışması
- Halka yakın ağ oluşturma
- Devam eden yeniden düzenleme
- Yaratıcı iktidar/yetki
- Yatay yönetim ilişkileri
- Program finansmanı
- Değişken pedagojik geometriler
- Performans değerlendirmesi

59. Soru: İşlemci Liderliğin Boyutları nelerdir?

Cevap: İşlemci liderliğin üç boyutu vardır. Bunlar;

- Şartlı(koşullu) ödül,
- İstisnalarla (beklentilerle) yönetim (aktif),
- İstisnalarla (beklentilerle) yönetim (pasif).

60. Soru: Miles okul geliştirme süreci aşamalarını nasıl sınıflandırmıştır?

Cevap:

- Girişim
- Uygulama
- Kurumsallaşma